

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 17.9.2025 г.
JOIN(2025) 50 final

СЪВМЕСТНО СЪОБЩЕНИЕ ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
относно нова стратегическа програма ЕС—Индия

СЪВМЕСТНО СЪОБЩЕНИЕ ОТНОСНО НОВА СТРАТЕГИЧЕСКА ПРОГРАМА ЕС—ИНДИЯ

Посещението на колегиума на членовете на Комисията в Индия през февруари 2025 г. постави основите на нов етап в отношенията между ЕС и Индия. По време на това знаково посещение — първото по рода си в Индийско-Тихоокеанския регион — двете страни се ангажираха да **издигнат стратегическото партньорство на по-високо равнище**, за да насърчат общия просперитет, да укрепят сигурността и да се справят заедно с основните глобални предизвикателства.

Това съвместно съобщение представя всеобхватна стратегическа програма, която задълбочава, разширява и координира по-добре сътрудничеството между ЕС и Индия — за постигане на **взаимноизгодни и значими резултати** както за двамата партньори, така и за глобалната общност.

ЗНАЧИМОСТ НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПАРТНЬОРСТВО ЕС—ИНДИЯ

Индия, най-голямата демократична държава в света и най-бързо развиващата се голяма икономика, е **партньор от решаващо значение за ЕС**. ЕС приветства възхода на Индия като световна сила, с което се създават нови възможности за стратегическо сътрудничество. Успехът на Индия е от полза за ЕС точно както успехът на ЕС е от полза за Индия.

Индия разполага с над един милиард души в трудоспособна възраст, а медианната възраст в страната е 31 години, благодарение на което тя се очаква да се превърне в **третата най-голяма икономика в света до 2030 г.** Като бързо развиващ се концентратор за производство и технологии, страната приютява 45 % от световните центрове за способности и инвестира усилено в нововъзникващи технологии. Индия е **основна заинтересована страна в многостранното сътрудничество и световното управление**. Тя е водещ участник в дейностите на Организацията на обединените нации (ООН) за опазване на мира и водещ производител на ваксини в света. Държавата се нарежда на трето място сред най-големите източници на емисии от парникови газове и вече е постигнала 50 % инсталирани мощности за производство на електричество от източници, различни от изкопаеми горива. Индия също така поема все по-голяма роля за гарантиране на сигурността в Индийския океан и по-общо в Индийско-Тихоокеанския регион.

Във все по-сложната геополитическа и геоикономическа среда **по-тясното сътрудничество между ЕС и Индия е по-важно от всякога**. Агресивната война на Русия срещу Украйна, както и нарушения на въздушното пространство на Съюза напоследък представляват екзистенциална заплаха за европейската сигурност. За ЕС е изключително важно всеки стратегически инструмент за войната да бъде ограничен.

Европа и Индийско-Тихоокеанският регион са дълбоко свързани, изправени срещу имперски амбиции и регионално напрежение — включително в Тайванския пролив, Южнокитайско море и Червено море — които заплашват основания на правила международен ред, както и сигурността и просперитета на двата региона. Това е особено значимо, тъй като **ЕС има географско присъствие в Индийско-Тихоокеанския**

регион чрез своите най-отдалечени региони¹. Използването на зависимостите като оръжие, едностранните търговски практики и разширяващите се икономически асиметрии допълнително подкопават стабилността по света.

В този разпокъсан световен пейзаж ЕС и Индия са **естествени стратегически партньори** с ангажимент за укрепване на сътрудничеството в широк спектър. Заедно те представляват близо четвърт от световния брутен вътрешен продукт и население и имат **капацитет и отговорност да определят световните резултати**: да защитават демократичните ценности и човешките права, да се борят с незаконното териториално разширяване и хибридните заплахи, да насърчават приобщаващия растеж, да развиват дейностите в областта на климата и биологичното разнообразие, световната продоволствена и здравна сигурност и да ускоряват напредъка за постигане на Целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР).

Издигането на стратегическото партньорство между ЕС и Индия на по-високо равнище е стратегически приоритет. ЕС и Индия имат потенциал и решителност да създадат едно от определящите партньорства на 21-ви век. Въпреки че ЕС и Индия нямат съгласие по всички въпроси, това партньорство е подкрепено от **общи интереси, допълващи се силни страни и споделена политическа воля** и може да има истинско въздействие за хората в двата региона и извън тях.

ЕС и Индия са плуралистични демокрации с ангажимент за стратегическа автономност, икономическа устойчивост и международна стабилност. Единомислещи и доверени партньори, те **поддържат основан на правила международен ред**, изграден върху уважение към суверенитета, ефективно многостранно сътрудничество и открито, предвидимо сътрудничество. Като основни търговски партньори, двете страни имат интерес да работят заедно за справяне с изкривяванията в световната търговия, намаляване на прекомерната зависимост от отделни партньори и да насърчават диверсификация на търговията.

ЕС и Индия са **взаимно благоприятстващи си партньори**. Силните страни на Европа в областта на търговията, капитала и иновациите допълват демографското предимство, пазарния динамизъм и технологичните възможности на Индия. Заедно *компасът за конкурентоспособността* на ЕС и инициативата *Atmanirbhar Bharat* на Индия осигуряват стабилна основа за по-задълбочено сътрудничество в областта на търговията, икономическата сигурност и екологичния и цифровия преход. Чрез регулаторния си опит, достъпа до единния пазар и съвместните иновации ЕС подкрепя приобщаващия и устойчив растеж на Индия в съответствие с визията на Индия тя да се превърне в развита държава до 2047 г. *Стратегията за Global Gateway* на ЕС и нарастващата роля на Индия като партньор в развитието могат да подсилят въздействието на инвестициите в трети държави.

Шестдесет години след установяване на дипломатически отношения и надграждайки върху повече от 30 години сътрудничество между ЕС и Индия и 20 години стратегическо

¹ Най-отдалечените региони Реюнион и Майот и отвъдморските страни и територии на френските южни и антарктически територии, Нова Каледония, територията Уолис и Футуна и Френска Полинезия.

партньорство, двете страни продължават ангажимента за повишаване на сътрудничеството. Индия представлява **ясен приоритет във външната политика за ЕС и за държавите членки**. Постигнатите наскоро ключови етапи, включително посещението на колегиума на членовете на Комисията, подчертаха амбицията на ЕС за по-тясна и ефективна работа с Индия като важен партньор в Индийско-Тихоокеанския регион. Посещението доведе също и до конкретни споразумения, отразени в Съвместната декларация на лидерите².

Съвместното съобщение се фокусира върху **задълбочаването на сътрудничеството** в установените области, **разширяването на участието** в нови сектори както на двустранно, така и на многостранно равнище, и **подобряването на координацията** за осигуряване на по-силно ръководство, ефективно изпълнение и по-висока съгласуваност.

Комисията и върховният представител предлагат новата стратегическа програма ЕС—Индия да се структурира около представените по-долу пет стълба.

1. **ПРОСПЕРИТЕТ И УСТОЙЧИВОСТ:** стимулиране на търговията и инвестициите, укрепване на веригите на доставките и икономическата сигурност и напредък в прехода към чиста енергия и устойчивостта.
2. **ТЕХНОЛОГИИ И ИНОВАЦИИ:** подпомагане на нововъзникващи технологии от критично значение, развиване на благоприятна цифрова среда и насърчаване на сътрудничество в областта на научните изследвания.
3. **СИГУРНОСТ И ОТБРАНА:** задълбочаване на взаимодействието във връзка с регионалната сигурност, противодействие на традиционните и хибридните заплахи и насърчаване на сътрудничеството в областта на отбранителната промишленост.
4. **СВЪРЗАНОСТ И СВЕТОВНИ ПРОБЛЕМИ:** укрепване на регионалната свързаност, насърчаване на сътрудничество в трети държави и създаване на ефективно световно управление.
5. **ФАКТОРИ ЗА УСПЕХ НА СТЬЛБОВЕТЕ:** по-голяма мобилност в областта на уменията, насърчаване на взаимното разбирателство, участие на деловите среди и подсилване на институционалната архитектура.

1. ПРОСПЕРИТЕТ И УСТОЙЧИВОСТ

С оглед на световната икономическа несигурност, уязвимостта на веригите на доставки и натиска върху основаната на правила търговска система по-близкото сътрудничество между ЕС и Индия придобива жизненоважно значение. Заедно двамата партньори могат да насърчават растеж, създаване на работни места, промишлено развитие и икономическа сигурност, като същевременно постигат напредък в областта на декарбонизацията, кръговостта и справедливия преход към чиста енергия, за да се справят с промените в климата, да повишат енергийната и продоволствената сигурност, да намалят замърсяването и да защитават биологичното разнообразие. Индия може да

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/mt/statement_25_647

спомогне за повишаване на конкурентоспособността и устойчивостта на ЕС, докато ЕС може да подкрепи амбициите на Индия в областта на производството и регионалното развитие, с което се гарантира, че просперитетът и устойчивостта вървят ръка за ръка.

а) Стимулиране на търговията и инвестициите

ЕС е **най-големият търговски партньор на Индия**, докато Индия е **най-големият партньор в южните части на света за ЕС**. През 2024 г. двустранната търговия със стоки достигна 120 милиарда евро, което представлява увеличение от близо 90 % за изминалото десетилетие. Търговията с услуги представлява още 60 милиарда евро. **Около 6000 европейски дружества** упражняват дейност в Индия, като 3 милиона души са пряко наети в тях и още милиони работни места се подкрепят непряко, с което ЕС се нарежда сред водещите инвеститори в Индия. Преките чуждестранни инвестиции на ЕС в Индия достигнаха 140 милиарда евро през 2023 г. — почти двойно увеличение за пет години — докато индийските дружества разширяват своето присъствие в ЕС, включително чрез инвестиции в малки и средни предприятия (МСП).

Въпреки този напредък съществува **значителен неизползван потенциал**. Индия представлява по-малко от 2,5 % от търговията на ЕС със стоки и услуги, а общата стойност на индийските инвестиции в ЕС е едва 10 милиарда евро. Основните пречки в Индия включват високите мита и вътрешните мерки, които ограничават конкурентния внос, ограничават преките чуждестранни инвестиции и намаляват възможностите за делови отношения за двете страни. Подсиленото сближаване на нормативните уредби и прозрачността, правната сигурност, справедливите търговски практики, безопасността на продуктите и корпоративната устойчивост биха спомогнали за създаване на по-благоприятна стопанска среда. Основен приоритет е създаването на добри възможности за заетост, особено за жени.

Споразумение за свободна търговия (ССТ) между ЕС и Индия, в което значително се понижават пречките, както в резултат на мита, така и други, би спомогнало за активиране на значителни търговски и инвестиционни потоци и би се превърнало в едно от най-големите подобни споразумения в световен план. То би гарантирало възможност за индийските и европейските дружества да се възползват от стабилен, основан на правила обмен, по-интегрирани вериги на доставки и нови канали за износ, с което да се подкрепи диверсификацията на търговията. ССТ следва да съчетава подобрен достъп до пазара с ясни, прости, предвидими и приложими правила, както и надеждни разпоредби за устойчиво развитие. Целта на двете страни е **преговорите да приключат до края на 2025 г.**

ЕС и Индия следва да се стремят бързо да сключат **двустранно споразумение за защита на инвестициите (СЗИ)**, в което се осигуряват високи стандарти на защита за инвеститорите от двете страни. Едновременно с това ЕС ще работи заедно с Индия за насърчаване на стабилни, издръжливи и добре интегрирани международни **финансови пазари**. Това включва засилено сътрудничество в областта на финансовия надзор — където Меморандумът за разбирателство между съответните независими органи за **клиринг** би бил важен инструмент за поддържане на финансовата стабилност — както и за насърчаване на договорени на международно равнище стандарти за борба срещу

изпирането на пари. Съвместно тези инициативи биха спомогнали за насърчаването на благоприятна инвестиционна среда, трансграничните инвестиционни потоци и мобилизирането на устойчиво и цифрово финансиране.

ЕС предлага също да се надгради двустранният **макроикономически диалог**.

Сключването на **споразумение относно географските означения** би подобрило възможностите за търговия и би подсилило икономическото развитие, осигурявайки ефективна защита на наименованията на емблематични продукти на пазарите на двете страни.

Тъй като Индия се развива най-бързо сред най-големите пазари за гражданска авиация в света, **цялостно споразумение за въздушен транспорт** би донесло ползи за икономиката и потребителите. Те включват повече преки полети, по-ниски цени на билети, по-силни туристически и търговски връзки, по-равнопоставени условия за конкуренция и по-тясно сътрудничество в областта на устойчивостта и екологосъобразната авиация. Следва да започне **диалог относно авиацията**, за да се проучат начини за задълбочаване на пазарното сътрудничество.

ЕС има ангажимент за увеличаване на инвестициите в Индия чрез **стратегията за Global Gateway**, като се намали рискът за частните инвестиции с гаранции и смесено финансиране. Инвестиционният портфейл на „Екип Европа“ в Индия в рамките на стратегията за Global Gateway вече надвишава 15 милиарда евро и обхваща сектори като възобновяема енергия, водоснабдяване, градски транспорт и цифрова инфраструктура. Бъдещите проекти биха могли да обхванат и други стратегически сектори, за да се подкрепят модернизацията на Индия, екологичният и цифровият преход и стратегическите вериги за създаване на стойност, както и да се насърчи свързаността в региона. **Европейската инвестиционна банка (ЕИБ)** ще остане основен участник в развитието на тази програма.

б) Укрепване на веригите на доставките и на икономическата сигурност

По-тесните търговски отношения са важни за защитата и диверсифицирането на веригите за създаване на стойност. С нарастващото значение на икономическата сигурност ЕС и Индия се превръщат в незаменими партньори в **усилията за намаляване на риска** и в изграждането на **издръжливи и надеждни вериги на доставките**. Развитият промишлен капацитет на ЕС и разширяващата се производствена база на Индия се допълват взаимно, а по-тясната координация може да засили позициите на двамата партньори в световните вериги за създаване на стойност.

Чрез Съвета по търговия и технологии (СТТ) ЕС и Индия ще задълбочат сътрудничеството в ключови сектори, за да осигурят вериги на доставките, които могат да устоят на световни проблеми. Сред приоритетите са изпълнението в пълна степен на **Споразумението между ЕС и Индия в областта на полупроводниците** (ноември 2023 г.), сътрудничеството в сферата на **екологосъобразните технологии**, като **слънчева енергия**, за намаляване на прекомерната зависимост от субсидирани доставчици от трети държави, системите за ранно предупреждение за **активни фармацевтични съставки (АФС)** и планирането на действия при извънредни ситуации

във **веригите за доставки на храни**. В бъдеще сътрудничеството би могло да се разшири до **авангардно производство и биотехнологии**.

ЕС и Индия следва също да **оценят съвместно външните уязвимости** и стратегическите търговски възможности, за да определят други приоритетни сектори. Въз основа на това биха могли да се постигнат осезаеми резултати чрез целенасочено сътрудничество в стратегически вериги за създаване на стойност, включително технически стандарти и стандарти за устойчивост, подобрения в регулаторната рамка, иновации, развитие на умения и улесняване на инвестициите с активното участие на частния сектор. За да се осъществи това на практика, ЕС предлага **създаването на „Сини долини“** като специализирани платформи за избрани вериги за създаване на стойност, имащи за цел **ускоряване на участието на частния сектор** чрез съдействие за инвестиции, привеждане на стандартите в съответствие и структурирано бизнес сътрудничество.

Надеждното снабдяване на **суровини от критично значение** остава стратегически приоритет за създаването на устойчиви и издръжливи промишлени екосистеми. Подкрепата от страна на Индия на Плана за действие на Г-7 в областта на минералите от критично значение отразява съответствието по основни принципи, включително устойчивост, диверсификация и прозрачност на пазара, и осигурява основа за практическо сътрудничество.

ЕС също така има готовност да участва в **Диалог за диверсификация на вноса на енергия** с Индия с цел да се осигурят надеждни и достъпни източници.

И накрая, дискусиите относно икономическата сигурност следва да се разширят в рамките на СТТ до други въпроси, като скрининг на **преките чуждестранни инвестиции**, укрепване на **сигурността на научните изследвания** и предотвратяване на **изтичането на технологии**.

в) Напредък в прехода към чиста енергия и устойчивостта

Въз основа на споделените ангажименти, като този на ЕС за нетни нулеви емисии до 2050 г. и на Индия до 2070 г., както и на технологичния капацитет на двете страни, ЕС и Индия могат да ускорят своя преход към чиста енергия, да напреднат в декарбонизацията и да укрепят водещите си позиции на световно равнище. Те могат да допринесат значително за ефективното прилагане на Парижкото споразумение. Продължаващото сътрудничество в областта на възобновяемата енергия, съхраняването на енергия, интелигентните мрежи, енергийната ефективност и възобновяемите горива ще подкрепи ролята на Индия като доставчик на чиста енергия и технологии. От голямо значение е също и гарантирането на устойчивост, включително чрез подобряване на кръговостта, защита на биологичното разнообразие и укрепване на продоволствената и здравната сигурност.

Партньорството в областта на чистата енергия и климата се превърна в основна платформа и би могло да се укрепи допълнително, включително за да се постигне напредък във внедряването и навлизането на пазара на **екологосъобразни технологии**

и технологии за чиста енергия. ЕС ще насърчава деловия обмен на чисти технологии между ЕС и Индия и ще задълбочи сътрудничеството в ключови сектори.

В областта на **вятърната енергия от разположени в морето инсталации** ЕС и Индия ще развият сътрудничеството си чрез Бизнес срещи на високо равнище ЕС—Индия за вятърна енергия от разположени в морето инсталации, за да обменят на най-добри практики и да съдействат за взаимодействие между предприятията, както и чрез разширен обмен на експертен опит във връзка с трансфера на технологии, ноу-хау и проектирането на продажби на търг. Съвместните усилия ще са фокусирани също така върху научни изследвания и иновации в областта на подходящите за местните условия технологии, като и двете страни ще проучват възможности за продължаващо подпомагане на съоръжения за изпитване и демонстрации с цел да се засили конкуренцията и да се понижат разходите.

Освен това създаването на Работната група на ЕС и Индия за водород от възобновяеми източници осигурява тласък за задълбочаване и разширяване на сътрудничеството. Тя ще подкрепи усилията за декарбонизация на секторите с трудно намаляване на емисиите, като същевременно ще спомогне за укрепване на търговските и икономическите отношения. Работната група ще обединява представители на бизнеса, промишлеността, академичните среди и аналитичните центрове, за да насърчава иновации, споделяне на познания и технологично сътрудничество в областта на **производството, съхраняването и разпределението на водород от възобновяеми източници**, както и най-добри практики и успешни примери от практиката. ЕИБ, като член на Индийския алианс за водород (IH2A), има готовност да подкрепи финансирането и търговските връзки.

Успоредно с това, чрез сътрудничеството за укрепване на **енергийните пазари** — с помощта на инструменти като договори за разлики, анализ на интелигентно измерване и споразумения за изкупуване — може да се повиши сигурността на инвестициите, да се намалят цените на енергията и да се ускори широкообхватното въвеждане. Съвместните усилия за подпомагане на споразуменията за изкупуване и за развиване на технологичното сътрудничество в области като електролизьори, горивни клетки и технологии за съхранение, подкрепени от обмена на ноу-хау и най-добри практики, ще укрепят допълнително конкурентоспособността и икономиите от мащаба по веригата за създаване на стойност в областта на чистата енергия.

Въз основа на развитието на производствени мощности за водород от възобновяеми източници ЕС и Индия биха могли да си сътрудничат за ускоряване на **декарбонизацията на тежката промишленост**, по-специално чрез разработване на **стомана и цимент с ниски въглеродни емисии** в Индия. Работата на ЕС върху мерки от страната на търсенето и етикетането на продуктите може да спомогне за разширяване на този зараждащ се пазар, като същевременно се гарантират равнопоставени условия на конкуренция и се преодолява свръхкапацитетът в световен план.

Сътрудничеството в областта на **устойчивата мобилност** също би могло да се задълбочи. Благодарение на силния авиационен пазар на Индия, растежа в областта на

възобновяемата енергия и потенциала на биогенните отпадъци, държавата е основен партньор за **устойчиви авиационни горива (УАГ)**. Развитието на сътрудничеството — включително чрез финансирането от ЕС проект ACT-SAF — може да даде тласък на производството на УАГ и да позволи на двамата партньори да определят стандартите в световен план. Би могло също да се развие по-нататъшно сътрудничество в областта на методиките за енергийно сертифициране на превозни средства и **електромобилността**, включително обмен на познания и хармонизиране на стандартите за зареждане на електрически превозни средства.

ЕС и Индия биха могли да задълбочат сътрудничеството в областта на **устойчивата урбанизация** чрез съществуващи партньорства с фокус върху градовете, предприятията и гражданското общество. Съвместната работа включва също световния Конвент на кметовете и програмата за Международно градско и регионално сътрудничество (IURC), с която се насърчава обмен между градовете.

ЕС и Индия имат възможност да сътрудничат за развитието на вътрешен **пазар на въглеродни емисии**, за да понижат емисиите и да осигурят средства за прехода към чиста енергия. Схемата за търговия с въглеродни кредити на Индия се развива с бързи темпове, а ЕС може да споделя научени уроци от своята Схема за търговия с емисии, свързани с мониторинга, докладването, проверката и секторните целеви показатели. Цената на въглеродните емисии, действително платена в Индия, ще се приспада в съответствие с финансовата корекция съгласно механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ), която се основава на съдържанието на въглерод и ще е в полза на индийските износители, които декарбонизират своите стоки, подлежащи на МКВЕГ. Този механизъм също така се опростява, за да е от полза за малките предприятия.

ЕС и Индия следва също да развият сътрудничеството в областта на **устойчивите финансови инструменти** — като „зелени“ облигации — за да насочат частен капитал към прехода на Индия към чиста енергия. Като приоритетна държава за Глобалната инициатива на ЕС за зелени облигации, Индия ще може да се възползва от разширени „зелени“ кредитни линии от ЕС и потоци от приемливи за банките проекти, с което ще се подкрепи развитието ѝ като регионален център за „зелен“ капитал.

В рамките на Партньорството между ЕС и Индия за ефективно използване на ресурсите и кръгова икономика ЕС и Индия следва да укрепят диалога и сътрудничеството в областта на **кръговата икономика**. Като обменят най-добри практики и подходи за политики и разработват делови решения — по-специално в сферите на текстила, електрониката, електрическите превозни средства и акумулаторите, рециклирането на кораби и пластмасите — двамата партньори могат да ускорят прехода към **системи с ефективно използване на ресурсите**, с които се намаляват отпадъците и се създават работни места. Продължаващите инициативи биха могли да проправят пътя към по-нататъшно сътрудничество, свързано с рециклирането на суровини от критично значение. ЕС ще проучи възможности за възобновяване на Екологичния форум ЕС—Индия, за да се улесни обменът между държавното управление и заинтересованите страни в деловите среди.

ЕС ще укрепи сътрудничеството с Индия в областта на **биоикономиката**, включително горското стопанство и иновативните приложения на материалите. Надграждайки върху Партньорството между Индия и ЕС по въпросите на водата, двете страни следва да продължат да задълбочават диалога и сътрудничеството в областта на управлението на речните басейни, **устойчивостта и сигурността на водните ресурси**, наводненията и сушиите, повторната употреба на водите и ефективното използване на водите.

ЕС има готовност да задълбочи сътрудничеството с Индия в областта на **устойчивото земеделие** чрез увеличаване на издръжливостта на изменението на климата селскостопански практики, подобряване на състоянието на почвите и производителността на екосистемите, понижаване на изгарянето на стърнища, насърчаване на употребата на биологични отпадъци и повишаване на конкурентоспособността с помощта на екологосъобразни технологии и приобщаващи иновации. Въз основа на визията за селското стопанство и храните, **диалогът за сътрудничество в областта на политиките за хранително-вкусовата промишленост** и сътрудничеството в областта на съчетаването на технологични иновации с разширяване и разнообразие в земеделието биха могли да спомогнат за подобряване на световната продоволствена сигурност и за насърчаване на устойчиви системи в хранително-вкусовата промишленост.

Прилагайки подхода „Едно здраве“, ЕС има ангажимент да сътрудничи с индийските центрове за контрол на заболяванията за укрепване на превенцията, готовността и реагирането на актуалните и възникващите заплахи за здравето, като същевременно подкрепя **устойчивите и издръжливи здравни системи**. Надграждайки върху първоначалната работа в областта на производството на ваксини и наблюдението на отпадъчните води, партньорството между ЕС и Индия ще се разшири до засилено споделяне на данни, в което стабилното сътрудничество между публичния и частния сектор ще изпълнява съществена роля за насърчаването на иновации и възможности за разширяване.

Като се има предвид повишената честота и интензивност на природните бедствия, които се утежняват от промените в климата, ЕС и Индия ще задълбочат сътрудничеството в областта на **климатичната адаптация** с акцент върху предотвратяването и намаляването на свързаните с климата рискове, подобряването на готовността за бедствия и капацитета за реагиране, а също и повишаването на устойчивостта на инфраструктурата. В това влиза сключването на Административна договореност за потясно сътрудничество в **управлението на бедствия** с Националния орган за управление на бедствия на Индия чрез диалог по политиките, техническа ангажираност, споделяне на познания и изграждане на капацитет на системите за ранно предупреждение и реагиране при извънредни ситуации.

2. ТЕХНОЛОГИИ И ИНОВАЦИИ

Дългосрочният просперитет, конкурентоспособност и устойчив растеж на ЕС и Индия зависят от лидерските позиции в областта на нововъзникващите технологии. И двете

страни споделят амбиции за открити, сигурни и насочени към хората иновации. Приносът на ЕС включва изследователска и цифрова инфраструктура на световно равнище, стабилна промишленост, надеждни регулаторни рамки и експертен опит в областта на екологосъобразните и цифровите технологии, докато Индия предлага квалифицирана работна ръка, обширни набори от данни, разрастващи се цифрова икономика и сектор на електрониката, динамична екосистема за стартиращи предприятия и експертен опит в областта на пестеливите иновации. Сътрудничеството в областта на нововъзникващите технологии от критично значение, научните изследвания и благоприятната цифрова среда ще донесе осезаеми ползи за обществеността на двете страни.

а) Подпомагане на нововъзникващи технологии от критично значение

ЕС и Индия следва да приемат **подход по цялата верига за създаване на стойност** за сътрудничество в областта на нововъзникващите технологии от критично значение, който обхваща научните изследвания и иновациите, производството, стандартизацията, регулаторните мерки, навлизането на пазара, развитието на умения и улесняването на инвестициите. Като част от архитектурата на СТТ ЕС предлага да се създаде ограничен брой **Иновационни центрове ЕС—Индия** — специализирани платформи за ключови технологии, в които се обединяват създатели на политики, лидери от промишлеността, стартиращи предприятия, инвеститори и експерти, за да се определят споделени приоритети и да се катализира създаването на иновации.

Тези центрове биха подпомогнали диалога, обмена на познания и съвместните проекти в областта на нововъзникващите технологии от критично значение. С достигането на етап на зрялост обещаващите технологии от ранните етапи на сътрудничеството биха могли да се развиват чрез „Сини долини“, за да се насърчи промишленото им внедряване и да се ускори ангажирането на частния сектор. Първоначалното сътрудничество би могло да се насочи към цифровите технологии, надграждайки върху Мрежата от европейски центрове за цифрови иновации на ЕС.

По-здравите връзки между европейските и индийските МСП, инкубатори и стартиращи предприятия — включително за наукоемки технологии — са от решаващо значение. ЕС предлага **Партньорство между ЕС и Индия за стартиращи предприятия** в сътрудничество с Европейския съвет по иновациите, Start-up India и държавите членки за насърчаване на трансграничните инвестиции, съвместното създаване и начинанията с висок потенциал, използвайки динамичната екосистема за стартиращи предприятия на Индия и инструментите на ЕС за иновации.

Възможностите за сътрудничество включват съвместна научноизследователска и развойна дейност, реципрочен обмен на таланти и стратегически съвместни предприятия в областта на **усъвършенстваните полупроводници** с акцент върху проектирането и създаването на прототипи за приложения във връзка с изкуствения интелект (ИИ), използвайки индийския експертен опит в областта на проектирането на интегрални схеми и европейските научноизследователски инфраструктури съгласно Акта за интегралните схеми.

ЕС и Индия имат ангажимент за разработване на **усъвършенстван, надежден, устойчив и ориентиран към човека изкуствен интелект**. Сътрудничеството ще се фокусира върху стратегически области на ИИ, включително големи езикови модели, многоезични набори от данни за обработка на естествен език, набори от данни за обучение на ИИ и решения с използване на ИИ за обществени блага като здравно обслужване, земеделие и действия в областта на климата. Ще се укрепи сътрудничеството между Европейската служба по изкуствен интелект и Националната мисия за ИИ на Индия, както и сътрудничеството с индийския Институт по сигурността на ИИ, за да се подобри сигурността, изпитването и оценяването на ИИ.

В рамките на Административната договореност между ЕС и Индия за **високопроизводителни изчислителни технологии (ВИТ)** е лансирано сътрудничество между съответните заинтересовани лица в областта на биомедицинските научни изследвания, метеорологичното моделиране и прогнозирането на природни опасности с потенциал за разширяване до споделен капацитет за ВИТ и хибридни **системи за квантови и високопроизводителни изчислителни технологии**. Съвместните дейности биха могли да включват реципрочен достъп до съоръжения, общи стандарти за целеви показатели, съвместно разработени приложения за симулиране, оптимизация и машинно самообучение, обмен на изследователи, съвместни докторски програми и съвместно финансиране за ускоряване на хибридните работни потоци от изпитване на концепция до производство.

Като основни участници в космическите технологии, ЕС и Индия ще задълбочат сътрудничеството си в областта на наблюдението на Земята, сателитната навигация, наблюдението на космоса и комуникациите. Ще бъде създаден **Космически диалог** за развиване на сътрудничеството и проучване на космическата сигурност.

Защитата на технологиите от критично значение трябва да бъде споделен приоритет. ЕС и Индия следва да въведат надеждни мерки за **предотвратяване на неупълномощения пренос и или неправилната употреба на чувствителни технологии и познания**, като гарантират отговорната им употреба в подкрепа на световната стабилност, демократичните ценности и стратегическата автономност.

б) Развиване на благоприятна цифрова среда

Въз основа на бъдещите правила за цифрова търговия между ЕС и Индия, ЕС има за цел да задълбочи сътрудничеството си с Индия за създаването на **надеждна, сигурна, справедлива и оперативно съвместима цифрова екосистема**. Това включва засилено **регулаторно сътрудничество** в областта на управлението на данните, регулирането на платформите, цифровите пазари и киберсигурността — ориентирано към реципрочност, международни стандарти и правата на човека.

ЕС и Индия следва също да работят заедно за насърчаване на **справедливи цифрови пазари, сигурна електронна търговия, неприкосновеност на личния живот онлайн и закрила на детето**, като в същото време се борят с незаконното онлайн съдържание и системните рискове. Споделянето на най-добри практики ще спомогне за балансирането на иновациите с отговорността, за насърчаването на цифровата грамотност и за

утвърждаването на демократичните ценности, свободата на словото и човешкото достойнство в цифровата ера.

Надеждните **трансгранични информационни потоци** имат решаващо значение за търговията, иновациите, надеждния ИИ и сътрудничеството в областта на правоприлагането и цифровизацията на правосъдието. Съществува потенциал за по-добро свързване на екосистемите за данни на ЕС и Индия по сигурен и съвместим начин. ЕС ще работи заедно с Индия за насърчаване на надеждна **рамка за защита на данните** и постигане на сближаване в прилагането ѝ.

Както ЕС, така и Индия признават значимостта на внедряването на сигурна **цифрова инфраструктура**, по-специално сигурни и надеждни 5G/6G мрежи и полагане на подводни и наземни кабели. ЕС има готовност да споделя своя опит в тази област, използвайки инструменти като Инструментариума за 5G или скорошното съобщение, за да укрепи сигурността и устойчивостта на подводните кабели. Меморандумът за разбирателство между индийския алианс Bharat 6G и Браншовата организация за интелигентни 6G мрежи и услуги в ЕС е пример за взаимно изгодни усилия за сътрудничество за разработване на сигурни и надеждни телекомуникационни екосистеми, с които се проправя път за създаването на издръжливи и надеждни **6G мрежи**.

Сътрудничеството в областта на **цифровата обществена инфраструктура** — с използване на опита на Индия с широкомащабни, приобщаващи платформи и лидерските позиции на ЕС в областта на световните стандарти — може да подпомогне финансовото приобщаване, цифровата самоличност и ефикасното осигуряване на обществени услуги. И двете страни имат за цел да създадат възможност за **техническа оперативна съвместимост**, като тази между европейския портфейл за цифрова самоличност и индийската система Aadhaar, за улесняване на трансграничната търговия, туризма и обмена на данни. Те също така се стремят съвместно да популяризират DPI в трети държави.

в) Насърчаване на сътрудничеството в областта на научните изследвания

Със сътрудничеството в рамките на **програмите на ЕС за научни изследвания и иновации** се осигуряват възможности за научните изследователи и иноватори в области като цифровите технологии, чистата енергия, управлението на водите, храната и земеделието, здравеопазването и нововъзникващите технологии, като полупроводници, биотехнологии и авангардни материали, същевременно гарантирайки равен достъп на жените до тези възможности.

Вече съществува съвместно сътрудничество за научни изследвания в рамките на „Хоризонт Европа“ — водещата програма на ЕС за научни изследвания и иновации — чрез изключителни координирани покани с Индия, например във връзка с пластмасовите отпадъци в морето и производството на екологично чист водород от отпадъци. Индия обаче би могла да разгледа възможността за **асоцииране с програма „Хоризонт Европа“**. Това би отворило вратите за по-задълбочено и структурирано научно сътрудничество и би позволило на индийските изследователи и институции да участват

при равни условия в проекти за сътрудничество в разнообразни области. По този начин също така би се подобрил достъпът на индийските изследователи до европейски научноизследователски инфраструктури на световно равнище.

Надграждайки върху споразумението между ЕВРАТОМ и Индия за съвместна научноизследователска и развойна дейност, двамата партньори следва да насърчават сътрудничество в областта на **мирните приложения на атомната енергия**, което да обхваща сигурността на атомните реактори, радиационната защита, управлението на радиоактивни отпадъци, ядрената сигурност, защитните мерки, приложенията на научните познания за ядрената енергия и ядрения синтез. ЕС и Индия следва също да задълбочат своето сътрудничество във връзка с **международния експериментален термоядрен реактор**, в който членуват и двете държави.

3. СИГУРНОСТ И ОТБРАНА

Нарастващата сложност на заплахите за световната сигурност, повишаващото се геополитическо напрежение и бързите технологични промени подчертават необходимостта от по-тесен диалог между ЕС и Индия, както и сътрудничество в областта на сигурността и отбраната. Натискът върху световните морски маршрути застрашава свободата на корабоплаването, като същевременно възникват нови рискове в киберпространството, хибридната и космическата област. Нововъзникващите революционни технологии, като ИИ, предлагат стратегически предимства, същевременно създавайки предизвикателства по отношение на прозрачността, отговорността и съответствието с международното право.

Сътрудничеството между ЕС и Индия в областта на сигурността и отбраната набира скорост в последно време, включително чрез лансирания през юни 2025 г. **Стратегически диалог за външна политика и политика на сигурност**. Редовните тематични диалози засягат въпросите на сигурността и отбраната, сигурността на мореплаването, киберсигурността, борбата с тероризма и неразпространението. Индия също така е основен партньор в проекта на ЕС „Подобряване на сътрудничеството за сигурност във и със Азия и Индийско-Тихоокеанския регион“ (ESIWA+).

ЕС и Индия вече проучват създаването на **Партньорство в областта на сигурността и отбраната между ЕС и Индия**. Това партньорство би задълбочило допълнително стратегическите консултации и би създало възможност за по-тясно сътрудничество и съвместни инициативи във връзка със споделени приоритети, като управление на кризи, сигурност на мореплаването, борба с кибер- и хибридни заплахи и борба с тероризма. То също така би улеснило сътрудничеството в областта на военната промишленост.

Двете страни също така започват преговори по **Споразумение за сигурност на информацията**, с което ще се улесни обменът на класифицирана информация и по-стабилното сътрудничество в области, свързани със сигурността и отбраната. По този начин също така би могъл да се проправи път за участието на Индия в инициативи на ЕС в областта на сигурността и отбраната в съответствие с рамки въз основа на Договора за ЕС.

а) Задълбочаване на взаимодействието във връзка с регионалната сигурност

Повишаващото се стратегическо участие на ЕС в Индийско-Тихоокеанския регион — по-специално подкрепата към регионални партньори в областите на всеобхватната сигурност — в голяма степен съответства на ролята на Индия като основен стълб на регионалната стабилност и задълбочаващото се сътрудничество на държавата с партньори, включително САЩ, Япония, Австралия и държавите — членки на АСЕАН. Двете страни следва да подобрят координацията и да обменят своите възгледи относно **връзките между Евроатлантическия и Индийско-Тихоокеанския регион**, по-специално връзката между Средиземно море, Червено море и Индийския океан като основни свързващи звена между тях.

Участието на ЕС в лансираната от Индия Индийско-тихоокеанска инициатива отразява готовността на Съюза да повиши сътрудничеството по споделени приоритети, като морска екология, морски ресурси, изграждане на капацитет, готовност при бедствия, сигурност на мореплаването и транспорт.

Като **партньор в диалога на Асоциацията за регионално сътрудничество на страните по крайбрежието на Индийския океан**, ЕС също така е в добра позиция за създаване на полезни взаимодействия с Индия по регионални приоритети. През 2024 г. ЕС и Индия се споразумяха да стартират специализирани консултации в Индийско-Тихоокеанския регион за подобряване на координацията по общи стратегически предизвикателства.

ЕС насърчава мира и сигурността въз основа на уважение към международното право и ще продължи да **работи заедно с Индия по всички аспекти на противодействието на военната агресия на Русия срещу Украйна**. В този контекст ЕС ще продължи да проучва начини да се предотврати реекспорт на военни изделия с произход от ЕС към Русия и заобикаляне на санкциите, включително чрез сенчестия флот на Русия и други енергийни мерки. Това включва продължаващия диалог с пратеника на ЕС за санкциите и практически инициативи за изграждане на капацитет с участието на частния сектор.

Участието в **управление на кризи** заедно с Индия в области от взаимен интерес е от важно значение и ЕС би приветствал участието на Индия в **гражданските и военните мисии** от общата политика на ЕС за сигурност и отбрана. ЕС и Индия следва да се ангажират с проучването на подходящи договорености за тази цел, изцяло в съответствие с техните съответни процеси за вземане на решения.

б) Противодействие на традиционните и хибридните заплахи

Сигурността на мореплаването е крайъгълен камък на регионалната и световната сигурност. Тъй като и двете страни разчитат в голяма степен на морския транспорт за търговия и свързаност, от решаващо значение е да се подсилят морските линии за комуникация, да се защитят критичните инфраструктури и да се ограничат дейностите на сенчестия флот. ЕС и Индия са обединени в своя ангажимент за свободно, открито, приобщаващо и основано на правила мореплаване, включително в Индийско-Тихоокеанския регион, в съответствие с международното право, по-специално с Конвенцията на ООН за морско право. ЕС и Индия поеха ангажимент за повишаване на

ангажираността за **морска ситуационна осведоменост**, за да насърчават споделено оценяване, координация и оперативна съвместимост, за което са необходими полезни взаимодействия на множество равнища.

ЕС се стреми да задълбочи сътрудничеството с Индия в подкрепа на **регионалните рамки за морска сигурност**, допринасяйки за подсилване на капацитета на крайбрежните държави за справяне със споделените предизвикателства. Това включва съвместна работа за морска ситуационна осведоменост и по-силна подкрепа за регионални платформи за споделяне на информация, като Регионалния център за синтезиране на информация за морската среда в Мадагаскар. ЕС и Индия биха могли също да работят по-тясно заедно върху проекти за **изграждане на капацитет** за държавите в Индийския океан.

Въз основа на съществуващото сътрудничество, включително чрез **военноморските операции EUNAVFOR ATALANTA и EUNAVFOR ASPIDES**, ЕС има за цел да разшири оперативното сътрудничество с индийския флот. Това би могло да включва допълнителни съвместни дейности, с които да се надгради върху военноморското учение от юни 2025 г., насочено към усъвършенствани операции против пиратството, оперативната съвместимост, тактическите маневри и сигурните комуникации. Тези учения биха могли да включват други партньори в Индийско-Тихоокеанския регион. ЕС ще се стреми да сключва договорености между военноморските операции на ЕС и индийския флот за улесняване на по-големия обмен на информация и сътрудничеството в западния Индийски океан. В допълнение ЕС и Индия биха могли да осъществяват съвместни морски дейности в други области от общ интерес, като Гвинейския залив.

Бъдещото сътрудничество следва също да е фокусирано върху защитата на **морската инфраструктура от критично значение**, по-специално с оглед на повишаващите се хибридни заплахи. Участието чрез регионални структури, като Комисията за Индийския океан, ще бъде от съществено значение за справянето с тези променящи се предизвикателства пред сигурността. ЕС и Индия следва също така да продължат да си сътрудничат в сферата на морската безопасност, включително да се справят със заплахите за околната среда и за безопасното корабоплаване, създавани от неотговарящия на стандартите воден транспорт и рискованите практики в корабоплаването.

ЕС предлага да се задълбочи сътрудничеството с Индия в областта на **киберсигурността** и да се изгради устойчивост на **хибридни заплахи**, по-специално чрез Кибердиалога ЕС—Индия, включително в области като научни изследвания във връзка със сигурността, защита на веригите на доставките за ИКТ и предпочитане на доверени цифрови технологии и доставчици. Би могло да се подсили сътрудничеството в областите на правната взаимопомощ и киберпрестъпността, включително за основано на пола насилие посредством технологични средства.

Както ЕС, така и Индия са изправени пред сериозни **терористични заплахи**. Нападението в Пахалгам през април 2025 г. беше трагично напомняне за човешката цена на тероризма. И двамата партньори се изправят срещу предизвикателства, свързани с връзките на тероризма с организираната престъпност, както и с необходимостта да се

борят с финансирането на тероризма, пропагандата онлайн и рисковете, създавани от нововъзникващите технологии. ЕС има ангажимент за по-нататъшно подсилване на сътрудничеството за **борба с тероризма** за оценяване на световните заплахи, противодействие на екстремизма и финансирането на тероризма, както и за укрепване на сътрудничеството чрез усилия за изграждане на капацитет, съвместни проекти и партньорства в областта на правоприлагането.

По отношение на **транснационалната организирана престъпност** ЕС цели да укрепи сътрудничеството с Индия в областта на правосъдието и правоприлагането. Съюзът има за цел да прилага Работната договореност между Европол и индийското Централно бюро за разследвания, която позволява на двете страни да обменят нелични данни, като престъпни методики, тенденции и други уместни разузнавателни сведения. Това включва свързването на Индия с Приложението за мрежа за сигурен обмен на информация на Европол. По подобен начин ЕС и Индия биха могли да развият сътрудничество с Евроюст и службата на европейския прокурор. Това сътрудничество би могло да се разшири, така че да обхваща предотвратяването на отклоняване и незаконен трафик на прекурсори на наркотични вещества, използвани в незаконното производство на незаконни наркотици и нови психоактивни вещества.

в) Насърчаване на сътрудничеството в областта на отбранителната промишленост

Укрепването на сътрудничеството между отбранителната промишленост на ЕС и Индия — в съответствие със споделени приоритети за сигурността и с уместни защитни мерки срещу изтичане на технологии — може да спомогне за подсилване на съответните **производствени и технологични капацитети**, подобряване на сигурността на веригите на доставка и за стимулиране на иновациите и конкурентоспособността. Експертният опит на ЕС в научните изследвания, разработването и производството в областта на отбраната може да подпомогне Индия в укрепването на нейната отбранителна технологична и индустриална база и в диверсифицирането на надеждни вериги на доставките, докато производствените мощности на Индия биха могли да спомогнат за повишаване на снабдяването на оръжие в специфични сектори за ЕС.

За да се развие това сътрудничество, би могъл да се създаде **ръководен от промишлеността форум на отбранителната промишленост ЕС—Индия**, който да обединява предприятия от двете страни за споделяне на най-добри практики и идентифициране на възможности за сътрудничество. Длъжностни лица от ЕС и Индия биха участвали като наблюдатели.

4. СВЪРЗАНОСТ И СВЕТОВНИ ПРОБЛЕМИ

Като основни световни участници в Г-20, ЕС и Индия следва да укрепят сътрудничеството, за да защитават споделените си интереси, да се справят със спешните световни предизвикателства и да компенсират неустойчивите модели на развитие, насърчавани от други. И двамата партньори са в добра позиция съвместно да развиват

сигурна и устойчива регионална свързаност, сътрудничество за развитие със и във трети държави и ефективно световно управление.

а) Укрепване на регионалната свързаност

Както ЕС, така и Индия имат амбициозни международни **програми за свързаност**. В рамките на стратегията за Global Gateway на ЕС се влагат 300 милиарда евро в световен план за подпомагане на енергийната, цифровата и транспортната инфраструктура, докато Индия развива инициативи като MAHASAGAR (Взаимно и цялостно развитие за сигурност и растеж). През 2021 г. двамата партньори също така сключиха Партньорство за свързаност ЕС—Индия. Използвайки тези платформи, двамата партньори са в добра позиция да си сътрудничат за укрепването на свързаността между Европа, Индия и региона като цяло, като спазват високи стандарти и същевременно се възползват от нови търговски възможности както за предприятията от ЕС, така и за индийските.

Ярък пример за това стратегическо сътрудничество е **Икономическият коридор Индия—Близък изток—Европа (ИМЕС)**. Този проект има за цел да се възродят историческите евразийски търговски пътища, като се интегрира инфраструктурата за мореплаване, железопътната, цифровата, енергийната и инфраструктурата за водород от възобновяеми източници. ИМЕС има за цел да се диверсифицират търговските пътища, да се намалят стратегическите зависимости, да се насърчи регионалната интеграция, да се подготвят за бъдещето веригите на доставки, разкривайки нови икономически възможности в Европа, Индия, Африка и още.

ЕС има ангажимент да изпълнява водеща роля в ИМЕС, като инвестира чрез стратегията за Global Gateway и се координира с партньорите в „Екип Европа“, включително ЕИБ, за да подкрепя проекти с разнообразно естество — **от проучвания за осъществимост до развитие на инфраструктурата**. ЕС има готовност да сътрудничи с Индия за насърчаване на регионалното внедряване на сигурна и устойчива **цифрова инфраструктура**, включително защитени надеждни 5G мрежи, подводни и наземни кабели и сателитна свързаност.

В рамките на ИМЕС ЕС развива **Цифровия коридор ЕС—Африка—Индия**, включително подводната кабелна система Blue Raman с дължина 11 700 km, която свързва Европа с Индия през Средиземно море, Близкия изток и Източна Африка. Тази инициатива на ЕС ще осигури свръхвисокоскоростна, сигурна и диверсифицирана свързаност за данни, издръжлива на прекъсвания, причинени от природни бедствия или саботаж.

Освен това ЕС и Индия си сътрудничат за развиването на **коридори за екологосъобразно корабоплаване**, с които ще се укрепи устойчивата корабоплавателна свързаност, ще се намали зависимостта от маршрути с интензивни въглеродни емисии и ще се наложат съвместни лидерски позиции в създаването на световни стандарти за търговия и транспорт.

б) Насърчаване на сътрудничество в трети държави

Чрез **Административното споразумение ЕС—Индия**, подписано през юни 2025 г., партньорите се стремят да инвестират съвместно в проекти, подкрепящи икономическия

растеж, работните места и устойчивото развитие в трети държави, по-специално в Африка и Южна Азия. Това сътрудничество ще се възползва от допълващите се силни страни на ЕС, Индия и техните частни сектори за постигане на максимално въздействие на място и за да се направи опит за развиване на иновативни механизми за пазарно финансиране. В това биха могли да се **включат други единомислещи партньори**. Това сътрудничество е все по-важно с оглед на променящата се среда на финансовото подпомагане и възхода на алтернативните модели на развитие.

Бъдещите **тристранни проекти за сътрудничество** биха могли да се фокусират върху взаимно идентифицирани сектори, като инфраструктура за чиста енергия, екологосъобразна мобилност и цифровизация. ЕС и Индия също така се споразумяха да внедрят съвместно цифрови публични инфраструктури в трети държави, които работят безпроблемно със системите на ЕС и Индия.

Текущите инициативи показват как сътрудничеството ЕС—Индия може да донесе осезаеми предимства за партньорите. Например ЕС и Индия споделят стремеж да направят технологиите за слънчева енергия по-достъпни по целия свят чрез **Международния алианс за слънчева енергия (ISA)**. ЕС подкрепя програмата на ISA за структуриране на международна мрежа от ресурсни центрове за слънчеви технологии и приложения (STAR-C), които ще спомогнат за подобряването на качеството на инфраструктурата и ще насърчават пазарите за продукти и услуги за слънчева енергия, особено в най-слабо развитите африкански държави.

ЕС ще продължи да работи с ръководената от Индия **Коалиция за издръжлива на бедствия инфраструктура**, за да спомогне за изграждането на инфраструктурни системи, които могат да устоят на климатични шокове в развиващите се малки островни държави в Тихия океан, Карибско море и Индийския океан. В друга нова регионална инициатива ще се използват **сателитните инструменти на „Коперник“** за подпомагане на управлението на риска от бедствия в Южна Азия.

Ново **Партньорство за хуманитарна помощ между ЕС и Индия**, основано на международно признати хуманитарни принципи, би позволило на двете страни да координират по-добре своите действия на място.

в) Създаване на ефективно световно управление

ЕС и Индия съзнават, че са необходими ефективни световни институции за справяне с общите предизвикателства и постигане на напредък по споделени цели за устойчив и приобщаващ растеж, правата на човека и мир и сигурност. Във време, когато тези институции са изправени пред все по-голям натиск, **подобрената координация между ЕС и Индия в ООН, Г-20 и други форуми** — включително чрез редовни консултации преди значими събития — би спомогнала за подсилване на колективното ни въздействие.

Двамата партньори подкрепят **реформирането на многостранните институции**, така че те да станат по-представителни и подходящи за настоящите предизвикателства. С **Инициативата ООН-80** се осигурява платформа за развиване на реформи и обновяване на ООН, като същевременно се спазват принципите на организацията и се изпълнява Пактът за бъдещето. Предстоящото председателство на Индия в БРИКЮ ще осигури

възможност за Индия да подкрепи международното право, норми и ценности на международни форуми.

ЕС и Индия имат общ интерес от отворена, предвидима и основана на правила световна търговска система. Затова ЕС и Индия следва да работят заедно за постигане на значима **реформа на Световната търговска организация (СТО)**, за да се установи по-ефективно управление и актуализирана търговска програма с оглед на по-доброто преодоляване на икономическите изкривявания и нарастващата разпокъсаност. Тъй като и двамата партньори споделят загриженост относно недостига на финансиране за постигане на ЦУР, съществува възможност да се обединят усилия за изграждане на **по-приобщаваща и ефективна международна финансова архитектура**, като се вложат ресурси от всички източници и същевременно се работи върху реформите на Многостранната банка за развитие и се изпълнява планът за действие за Севилския ангажимент.

ЕС и Индия следва да си сътрудничат за изпълняване на **Парижкото споразумение**, включително последващите ангажименти, поети от Конференцията на страните (COP) по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата, и да повишат допълнително своите амбиции за декарбонизация чрез национално определен принос за цялата икономика с включване на парниковите газове. ЕС приветства изказа на лидерски подход чрез намерението на Индия да бъде домакин на COP33 през 2028 г. Въз основа на споразумението на Г-20 под председателството на Индия за утвърждаване на световния капацитет за възобновяема енергия, двамата партньори следва да ускорят съвместно многостранните действия по **прехода към чиста енергия**, включително в рамките на Световния форум за енергиен преход, Ръководната група за промишлен преход и Световния алианс за биогорива, и да работят върху многостранни инициативи, имащи за цел **постепенното прекратяване на употребата на изкопаеми горива**.

ЕС също така ще работи заедно с Индия за осигуряване на пълното осъществяване на **Глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин—Монреал** и Световната рамка за водите, насърчаване на приемането на обвързващ **Световен договор за пластмасите**, както и обмен във връзка с борбата с престъпленията срещу околната среда, включително незаконния воден транспорт на отпадъци. ЕС и Индия са изразили готовност да си сътрудничат за осъществяването на **Рамката за нулеви нетни емисии на Международната морска организация** за декарбонизация на международния воден транспорт.

ЕС се стреми към повишено сътрудничество с Индия в областта на управлението на океаните, включително чрез **Диалог за океана и риболова**, за насърчаване на устойчивото управление на ресурсите, защитата на морското биологично разнообразие и напредването в ратификацията и изпълнението на Споразумението за биологично разнообразие отвъд националните юрисдикции, както и за определянето на нови морски защитени територии (МЗТ) в Южния океан. ЕС също така би приветствал съвместни усилия в Комисията по рибата тон в Индийския океан, потенциалното присъединяване на Индия към Споразумението за мерките на пристанищната държава с цел предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеклариран и нерегулиран

риболов (ННН) и финализирането на допълнителни правила съгласно Споразумението за субсидии за риболов на СТО.

ЕС и Индия ще продължат да подкрепят Световната здравна организация (СЗО), да работят заедно за постигане на всеобщо здравно осигуряване и да сътрудничат в рамките на **новата инициатива на ЕС за устойчивост на световното здравеопазване**. Те също така ще задълбочат сътрудничеството си, за да се борят със **световния глад и продоволствената несигурност** чрез многостранни инициативи като Глобалния алианс срещу глада и бедността.

Като се координират тясно в световните платформи за **управление на ИИ**, ЕС и Индия биха могли да защитават по-ефективно отговорния, ориентиран към човека подход към ИИ. ЕС има готовност да работи заедно с Индия за провеждането на успешна среща на високо равнище по теми, свързани с ИИ, която ще се проведе в Индия през февруари 2026 г.

ЕС очаква да продължи работата с Индия по въпросите на правата на човека както двустранно, така и в многостранен контекст. ЕС приветства ангажиментите на Индия като кандидат за членство в **Съвета на ООН по правата на човека**. Сътрудничеството с Индия в ООН и други многостранни форуми следва да се задълбочи допълнително в областите на **стабилността в киберпространството**, осъществяването на рамката на ООН за отговорно поведение на държавите в киберпространството и основания на правата на човека подход към **борбата с тероризма**. ЕС ще се координира допълнително с Индия по въпросите на прозрачността и мерките за изграждане на доверие в **космическото пространство** в рамките на Отворената работна група на ООН за предотвратяване на надпревара във въоръжаването в космическото пространство. Той ще продължи да работи с Индия за отстояване на **рамката** за многостранно **неразпространение, разоръжаване и контрол над въоръженията** и ще насърчава Индия да се присъедини към ключови договори, като Договора за неразпространение на ядреното оръжие, Договора за всеобхватна забрана на ядрените опити и Договора за търговията с оръжие.

5. ФАКТОРИ ЗА УСПЕХ НА СЪЛБОВЕТЕ

Факторите за успех на сълбовете имат решаващо значение. Те включват мобилността в областта на уменията, обмена на знания, деловите взаимодействия и институционалното сътрудничество, за да се постигне максимално взаимодействие, да се насърчи взаимното разбирателство и да се гарантира по-голяма съгласуваност и въздействие между икономическите, технологичните, свързаните със сигурността и глобалните инициативи. Като служат като свързващо звено в партньорството, тези фактори за успех ще спомогнат за това то да бъде по-интегрирано, издръжливо и способно да се справя със настоящите и бъдещите предизвикателства.

а) По-голяма мобилност в областта на уменията

Мобилността между Индия и ЕС се е разширила със стабилни темпове, което спомага за укрепването на икономиките, туризма и връзките между хората. През 2023 г. в ЕС

живееха 825 000 граждани на Индия — най-голямата група, получаваща сини карти на ЕС и разрешения за вътрешнокорпоративен трансфер. Индийците също представляват значителна част от студентите, изследователите и стипендиантите на „Еразмус Мундус“. Пътуванията са станали по-лесни, като в Индия през 2024 г. са издадени близо един милион шенгенски визи, много от които като визи за краткосрочен престой с множество влизания.

Двамата партньори имат за цел да **управляват миграцията по разумен начин** — като се справят с нелегалните потоци и същевременно подкрепят балансирана мобилност на таланти, която е в полза на приоритетите за развитие на Индия и икономическите нужди на ЕС, определени в диалога на високо равнище между ЕС и Индия и в Общата програма за миграция и мобилност. По-доброто споделяне на данни и информация, развитието на умения и задоволяването на нуждите на пазара на труда, заедно с подкрепата за новопристигналите, ще спомогнат за изграждане на дълготрайна мрежа от таланти.

ЕС си сътрудничи с Индия за лансирането на **първия пилотен офис на европейски правен портал** в Индия — всеобхватен център за осигуряване на информация и подкрепа за преместването на работещи в ЕС, започвайки от сектора на ИКТ. Комисията се координира с държавите членки и промишлеността, за да гарантира бързо, съгласувано с пазара лансиране. С инициативата се преодоляват оперативните пречки, дава се отговор на високото търсене и е възможно тя да бъде разширена, за да се обхванат цифрови умения в областта на ИИ, данните, квантовите технологии и изчисленията със суперкомпютри.

Заедно с рамката за търговия и инвестиции, която се очаква да бъде създадена съгласно ССТ, ЕС и Индия, с участието на заинтересовани държави членки, биха могли да разработят **всеобхватна рамка за сътрудничество в областта на мобилността**, за да оптимизират законната миграция, да подпомогнат развитието на умения, да сравняват рамките за умения и квалификации и да улеснят движението на квалифицирани работници, млади професионалисти и сезонни работници в секторите, в които се наблюдава недостиг. В **предстоящата стратегия за визите на ЕС** също така ще се представят действия за улесняване на мобилността на най-добрите студенти, изследователи и квалифицирани работници.

ЕС и Индия могат да разширят **обмена на студенти, представители на академичните среди и изследователи** чрез инициативи като Съюз на уменията, „Еразъм+“, включително съвместни магистърски програми „Еразмус Мундус“ и действия „Мария Склодовска-Кюри“ (MSCA), заедно с индийски програми за финансиране. Нови инициативи, като пилотната програма „Избери Европа за наука“ и механизма за съвместно финансиране на Индийския съвет за научни и промишлени изследвания, ще спомогнат за повишаване на сътрудничеството. ЕС също така ще организира в Индия **изложения за образование** чрез инициативата „Образование в Европа“.

Индийските институции биха могли да се присъединят към **Центровете за високи постижения в областта на професионалното образование на „Еразъм+“** като асоциирани партньори, докато участниците от ЕС следва да получат по-лесен достъп до индийските програми за мобилност, стипендии и образование. В областта на ученето в

процеса на работа ЕС би могъл да споделя своя опит с Европейския алианс за професионална подготовка като вид инициатива за популяризиране на високи стандарти за качество за **чиракуване**.

За да бъде европейското образование по-привлекателно за водещите индийски студенти, е необходимо по-тясно сътрудничество между институциите, за да се улесни **признаването на квалификации** и периоди на обучение в чужбина. С това ще се подпомогне системното сътрудничество във висшето и професионалното образование и ще се създадат възможности за съвместни програми, сателитни кампуси и езиково обучение в Индия.

ЕС ще започне **диалог за образование и умения** на политическо равнище, в който ще се обединят създатели на политики, органи за осигуряване на качеството, образователни институции и предприятия в сферата на обучението от двете страни за насърчаване на безпроблемен поток на таланти към сектори с недостиг на работници. ЕС също така проучва законодателни мерки за установяване на общи правила за признаване на квалификации и умения на граждани на трети държави.

б) Насърчаване на взаимното разбирателство

Взаимното разбирателство между институциите, създателите на политики и широката общественост следва да се насърчава чрез инициативи относно научните изследвания в областта на политиката, популяризирането на образованието и културната дипломация.

Насърчаването на **изследвания в областта на съвременна Индия в Европа и във връзка с Европа и ЕС в Индия** ще спомогне за задълбочаване на познанията, информираност за по-добро вземане на решения и подсилване на обществената информираност. Действията по инициативата „Жан Моне“ в рамките на програмата „Еразъм+“ са важен инструмент за насърчаване на преподаването, ученето, изследванията и дебатите по различни аспекти на ЕС.

ЕС ще създаде нова специализирана **мрежа „Жан Моне“ за Индия** в рамките на програмата „Еразъм+“, в която се обединяват институции за висше образование и други подходящи органи. Биха могли да се предвидят допълнителни инициативи, като например проекти, финансирани по програма „Хоризонт“, или ежегодни срещи на европейските академични среди и експерти в областта на Индия, за да се насърчи по-доброто разбиране на Индия от страна на Европа.

Създаването на **платформи за сътрудничество**, в които се обединяват **водещи аналитични центрове и академични институции** — обхващащи и двата региона — би осигурило структурирани възможности за диалог относно новата стратегическа програма. Тези сътрудничества биха могли да доведат до редовни кръгли маси и чрез тях да се изготвят информационни справки за политики в подкрепа на създаването на политики въз основа на сведения. Двата партньори следва да се ангажират с редовно участие на високо равнище в **диалози по Процедура 1.5**.

Професионалният експертен опит би могъл да се укрепи чрез обмен между дипломати на ранен етап от своята кариера и нови инициативи за **млади хора**, за да се насърчат контактите между развиващите се лидери и младите професионалисти.

И накрая, **културната и основана на езика дипломация** продължава да бъде крайъгълен камък за взаимното разбирателство. И двамата партньори биха могли да разширят инициативи, като Филмовия фестивал на ЕС и Дългите литературни нощи, с участието на автори, изпълнители и интерактивен културен обмен.

в) Участие на деловите среди

Частният сектор играе решаваща роля за създаването на благоприятна среда за бизнеса и търговията и за насърчаването на по-тесни отношения между ЕС и Индия. За тази цел е необходимо по-усилено взаимодействие между дружествата от ЕС и Индия, както и между дружествата и създателите на политики.

Федерацията на европейския бизнес в Индия (FEBI) беше създадена през 2024 г. като единен глас на предприятията от ЕС в Индия с цел да се улесни осъществяването на стопанска дейност чрез препоръки за политики и застъпничество заедно с предприятията от ЕС и Индия и заинтересованите страни в държавното управление. Ролята на FEBI и партньорите ѝ в индийските асоциации следва да се укрепи допълнително.

В това отношение създаването на **Бизнес форум ЕС—Индия** би могло да осигури ценни делови перспективи, с които да се постигне информираност за създаване на подпомагащи растежа политики. Редовните годишни срещи — провеждани преди двустранни срещи на високо равнище и ключови форуми ЕС—Индия — както и засиленото консултиране на предприятия в рамките на работните направления на СТТ, би спомогнало за максимално навлизане на инициативите ЕС—Индия на пазара.

Следва също да се насърчават **посещения на делегации от промишлеността** с участието на асоциации от частния сектор.

г) Подсилване на институционалната архитектура

Следва да се подсили институционалната архитектура на отношенията ЕС—Индия, за да се подкрепи тази нова всеобхватна стратегическа програма.

Срещата на високо равнище ЕС—Индия, осигуряваща надзор на най-високо равнище върху съвместната стратегическа програма, следва да се провежда ежегодно. **Комитет за съвместно изпълнение** на равнището на висшите длъжностни лица би докладвал на ръководителите преди годишната среща на високо равнище, за да се подпомогне осъществяването на съвместните ангажименти.

Съветът по търговия и технологии (СТТ), който провежда ежегодни срещи на министерско равнище, би осъществявал надзор на просперитета, икономическата сигурност и устойчивостта, както и по въпросите на технологиите и иновациите, обхванати от стълб 1 и 2, а със **стратегическия диалог** ще се осъществява надзор върху сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната и регионалните и световни въпроси, обхванати в стълб 3 и 4.

СТТ осигури платформа за координация, чрез която да се разглеждат основните предизвикателства пред търговията, технологиите и сигурността. За да се гарантира, че СТТ има ефективна управляваща роля за изпълняването на по-обща стратегическа програма, ЕС и Индия следва да разгледат възможността **той да се надгради чрез**

разширяване на участието с въвеждане на процес за висшите длъжностни лица да подготвят министерски сесии и **чрез включване на бизнес измерение**.

Специализираните министерски механизми осигуряват стратегически насоки в специфични сектори, обхванати от стратегическата програма, като същевременно двамата партньори биха могли да установят **нови диалози** в области като политики за хранително-вкусовата промишленост, авиацията, диверсификацията на вноса на енергия, образованието и уменията, океана и риболова, както и космоса. Членовете на Комисията имат ангажимент за повишаване на **двустранните контакти** със своите индийски колеги, включително на международни форуми.

ЕС и неговите държави членки — доколкото е възможно в рамките на подход на „Екип Европа“, включващ бизнес средите — следва да разширят **мобилната работа до 28-те щата на Индия и осемте съюзни територии**.

ПРЕДСТОЯЩИ СЪТЪПКИ

В настоящото съвместно съобщение е изложена позитивна и амбициозна политическа визия. Въз основа на Съвместната декларация на ръководителите от 2025 г. в нея е представен значителен пакет от конкретни предложения и инициативи, чрез които партньорството може да се издигне до по-високо равнище и да има взаимно полезно и **трансформиращо въздействие**.

Надграждайки върху тези предложения, ЕС има готовност да работи с Индия върху **разработването на Съвместна всеобхватна стратегическа програма ЕС—Индия**, която би могла да бъде приета на следващата среща на високо равнище ЕС—Индия. ЕС очаква участието на Индия и конкретни стъпки в този процес, гарантирайки, че той се **ръководи от споделени приоритети**, конкретни действия и измерими резултати.

Европейският парламент и Съветът са поканени да подкрепят новата стратегическа програма, представена в настоящото съвместно съобщение.